

Sądecki Park Etnograficzny, The Sącz Ethnographic Park • fot. B. Szymańska, arch. Starostwa

Ziemia Sądecka jest regionem o fascynującej kulturze i barwnej historii, jednak jej największym bogactwem są ludzie – to im zawdzięczamy powstanie i istnienie wielu lokalnych muzeów na terenie naszego powiatu. Placówki te, choć czasem niepozorne, dysponują nierzadko unikatowymi zbiorami, a nawet autentycznymi skarbami sztuki i historii. Serdecznie zapraszamy do ich odwiedzania!

1

The Nowy Sącz region is an area of fascinating culture and colourful history however its greatest wealth are its people – it is to them that we owe the establishment and the existence of many local museums in our powiat. These venues, inconspicuous as they may be, often feature unique collections and even real treasures of history and art. We invite readers to visit them!

Sądecki Park Etnograficzny, The Sącz Ethnographic Park • fot. B. Szymańska, arch. Starostwa

Dom Gotycki, The Gothic House • fot. P. Drożdżik, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

2

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

Dom Gotycki
ul. Lwowska 3, 33-300 Nowy Sącz
tel. 18 443 77 08
e-mail: sekretariat@muzeum.sacz.pl
www.muzeum.sacz.pl

Główną siedzibę Muzeum Okręgowego stanowi późnogotycki (pocz. XVI w.) dom kanoników kolegiaty pw. św. Małgorzaty. Tutaj można zapoznać się z ekspozycjami ukazującymi dzieje Nowego Sącza. Dom Gotycki to jednak przede wszystkim soczewka, w której skupiają się wątki sztuki sakralnej, cechowej i dworskiej Sądecczyzny – tu zobaczyć można kolekcję sztuki cerkiewnej XV – XIX w. oraz płaskorzeźbę dłuta Wita Stwosza „Modlitwa w Ogrojcu”.

fot. P. Drożdżik, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

Dom Gotycki – sala koncertowa; ekspozycja, The Gothic House – concert hall; exposition
• fot. P. Drożdżik, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

The Regional Museum in Nowy Sącz

3

The Gothic House
ul. Lwowska 3, 33-300 Nowy Sącz
phone: 18 443 77 08
e-mail: sekretariat@muzeum.sacz.pl
www.muzeum.sacz.pl

The main seat of the Regional Museum is located in the late -Gothic (the beginning of the 16th century) house of the canons of the Collegiate Church of St. Margaret. The exhibitions present the history of Nowy Sącz. However, the Gothic House is, first and foremost, a lens focused on the religious, guild, and court art of the Nowy Sącz region – visitors can see the collection of Orthodox church art from the 15th to 19th century as well as Wit Stwosz's relief The Prayer in the Garden of Gethsemane.

fot. P. Drożdżik, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

Galeria "Dawna Synagoga" w Nowym Sączu, The Gallery in the Former Synagogue in Nowy Sącz
• fot. P. Drożdzik, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

4

Galeria „Dawna Synagoga”

ul. Berka Joselewicza 12, 33-300 Nowy Sącz
tel. 18 444 23 70
e-mail: synagoga@muzeum.sacz.pl
www.muzeum.sacz.pl

W przedśionku XVIII-wiecznego budynku synagogi znajduje się ekspozycja stała poświęcona sądeckim Żydom, natomiast w dawnej głównej sali modlitw – wystawy czasowe. Synagoga jest widocznym znakiem dawnej obecności Żydów w Nowym Sączu. Przed II wojną światową, ludność żydowska stanowiła około 1/3 mieszkańców miasta. W czasie okupacji, bożnica została zdewastowana. Po remoncie, od 1982 roku, stanowi oddział Muzeum Okręgowego.

“Old Synagogue” Gallery

ul. Berka Joselewicza 12, 33-300 Nowy Sącz
phone: 18 444 23 70
e-mail: synagoga@muzeum.sacz.pl
www.muzeum.sacz.pl

The vestibule of the synagogue's 18th century building features a permanent exhibition dedicated to Nowy Sącz Jews whereas the main prayer hall – temporary exhibitions. The synagogue is a visible sign of the previous presence of Jews in Nowy Sącz. Before World War II, the Jewish population constituted approximately 1/3 of the city's residents. During the Nazi occupation the synagogue was devastated. After the renovations were completed in 1982, it became a branch of the Regional Museum.

Sypialnia XIX w., ang *The bedroom from the nineteenth century*
• fot. P. Drożdżik Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

Galeria Marii Ritter

5

Rynek 2, 33-300 Nowy Sącz
tel. 18 443 78 37

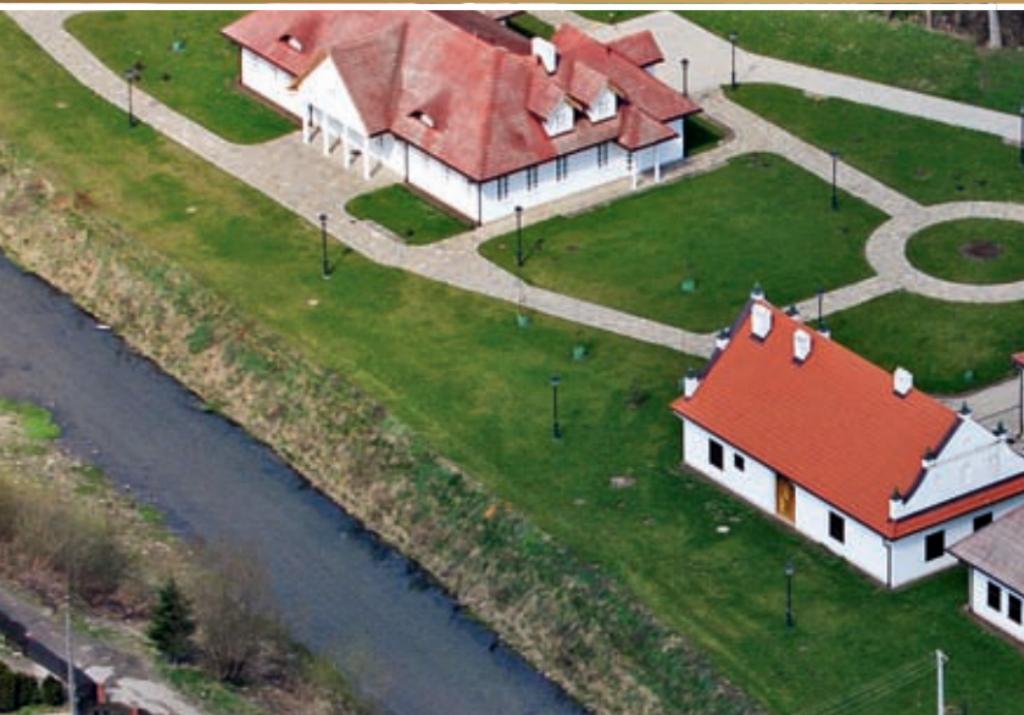
Na pierwszym piętrze zabytkowej, 200-letniej kamienicy Ritterów, prezentowana jest wystawa obrazów Marii Ritter, wybitnej malarki sądeckiej. Artystyczne pokłosie Marii Ritter to wiele tysięcy prac, wśród których są: obrazy olejne, akwarele, grafiki, rysunki, kolaże, rzeźby i malowidła ścienne. W zabytkowej kamienicy można też zobaczyć wnętrza wprowadzające gości w atmosferę mieszkania dawnego mieszkańców.

Maria Ritter Gallery

Rynek 2, 33-300 Nowy Sącz
phone: 18 443 78 37

The collection of paintings by Maria Ritter, a prominent Nowy Sącz painter, is on display on the first floor of the 200 year old historical Ritter family townhouse. Maria Ritter's artistic output includes many thousands of works such as oil paintings, water-colours, graphics, drawings, collages, sculptures, and wall paintings. The historical townhouse also offers a tour of the interiors providing visitors with a glimpse into the atmosphere of the former apartments of middle class town-dwellers.

Widok na Miasteczko Galicyjskie, The view on the Little Galician Town
• fot. P. Drożdżik, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

6

Sądecki Park Etnograficzny oraz Miasteczko Galicyjskie

ul. B. Wieniawy-Długoszowskiego 83b
lub ul. Lwowska 226, 33-300 Nowy Sącz
tel. 18 441 44 12, 18 441 81 91 (Skansen),
18 441 02 10 (Miasteczko), 18 533 18 23 (kasa)
e-mail: skansen@muzeum.sacz.pl

W malowniczym otoczeniu, goście oglądają kulturę ludową Sądecczyzny. Kościół rzymsko-katolicki, ewangelicki zbór i cerkiew greckokatolicka przypominają o wielokulturowości regionu. Zagrody chłopskie zaś, dwór z folwarkiem, szkoła wiejska, warsztaty rzemiosła i obiekty przemysłu ludowego, odzwierciedlają społeczno-ekonomiczne zróżnicowanie dawnej wsi. Najnowszą i rozbudowywaną atrakcją na terenie Parku jest Miasteczko Galicyjskie, które ma prezentować rekonstrukcje XIX-wiecznej małomiasteczkowej architektury galicyjskiej: ratusz, dwór szlachecki, remizę, jak również – otwarte już dla zwiedzających – pracownie garncarza, zegarmistrza i fotografa.

fot. P. Drożdżik, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

The Sącz Ethnographic Park and Galician Town

7

ul. B. Wieniawy-Długoszowskiego 83b
or ul. Lwowska 226, 33-300 Nowy Sącz
phone: 18 441 44 12, 18 441 81 91 (Skansen),
18 441 02 10 (Miasteczko), 18 533 18 23 (kasa)
e-mail: skansen@muzeum.sacz.pl

Surrounded by picturesque landscapes, visitors become acquainted with the folk culture of the Sącz region. A Roman Catholic church, an Evangelical church, and a Greek Orthodox Church remind one of the region's multicultural nature while peasants farmsteads, a mansion house with a grange, a village school, artisan workshops and folk industry objects reflect the socio-economic diversification of the former countryside. The Park's latest attraction, still in the development stage, is the Galician Town intended to present a reconstruction of the 19th century Galician small town architecture: a town hall, a noble family mansion, an engine-house as well as potter, horologist, and photographer workshops already open for visitors.

fot. P. Drożdżik, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

Ekspozycja strojów lachowskich, The exposition of the Lachy people costumes
• fot. P. Drożdżik, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

8

Muzeum Lachów Sądeckich w Podegrodziu

Gminny Ośrodek Kultury, 33-386 Podegrodzie
tel. 18 445 90 33

Powstała z prywatnych zbiorów placówka prezentuje tradycyjną kulturę Lachów i regionu.

Szkolne Muzeum Historyczne w Marcinkowicach

Marcinkowice 1, 33-393 Marcinkowice, tel. 18 443 31 85
e-mail: sekretariat@zsmarcinkowice.edu.pl
www.zsmarcinkowice.edu.pl/muzeum

Muzeum gromadzi zbiory na temat historii Marcinkowic i dworu Morawskich.

Sącz Lachs Museum in Podegrodzie

Gminny Ośrodek Kultury, 33-386 Podegrodzie
phone: 18 445 90 33

The museum was created from a private collection to present the traditional culture of the Lachs and of the region.

The School Historical Museum in Marcinkowice

Marcinkowice 1, 33-393 Marcinkowice, tel. 18 443 31 85
e-mail: sekretariat@zsmarcinkowice.edu.pl
www.zsmarcinkowice.edu.pl/muzeum

The museum collects items related to the history of Marcinkowice and of the Morawscy mansion house.

Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju, The Nikifor Museum in Krynica-Zdrój • fot. J. Kowalski

Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju

Bulwary Dietla 19, 33-380 Krynica-Zdrój
tel. 18 471 53 03

9

W zabytkowej willi „Romanówka”, vis à vis Starego Domu Zdrojowego, poznamy barwną, intrygującą twórczość Nikifora, jednego z najsłynniejszych malarzy z kręgu malarstwa intuicyjnego, zaś zgromadzone tu pamiątki i fotografie przybliżą życie artysty i jego fascynującą postać.

Nikifor Museum in Krynica-Zdrój

Bulwary Dietla 19, 33-380 Krynica-Zdrój
phone: 18 471 53 03

In the historical “Romanówka” villa, located opposite Old Pump Room, visitors shall become familiar with the colourful and intriguing artistic output of Nikifor, one of the most famous painters from the intuitive painting circle while the memorabilia and photographs collected here will bring visitors closer to the artist's life and his fascinating personality.

fot. A. Klimkowski

Muzeum Regionalne w Starym Sączu, The Regional Museum in Stary Sącz • fot. J. Żak

10

Muzeum Regionalne im. Seweryna Udzieli w Starym Sączu

Rynek 6
33-340 Stary Sącz
tel. 18 446 00 94
www.muzeum.stary.sacz.pl

W XVII-wiecznym „Domu na Dołkach” prezentowana jest ekspozycja dotycząca historii miasta i jej przedstawicieli (Ada Sari, ks. prof. J. Tischner), a także malarstwo, sztuka sakralna, militaria, rzemiosło oraz eksponaty etnograficzne.

The Seweryn Udziela Regional Museum in Stary Sącz

Rynek 6
33-340 Stary Sącz
phone: 18 446 00 94
www.muzeum.stary.sacz.pl

The interior of the 17th century “House on the Downs” features the exhibition on the town's history and its representatives (Ada Sari, Father Professor J. Tischner). The collection also includes paintings, religious art, military items, craft, and ethnographic exhibits.

Zbiory etnograficzne Muzeum Regionalne w Muszynie,
The ethnographic collection in the Regional Museum in Muszyna, • fot. J. Kowalski

Muzeum Regionalne „Państwa Muszyńskiego” w Muszynie

11

ul. A. Kity 26, 33-370 Muszyna
tel. 18 471 41 40
e-mail: biuro@krynicapptk.pl
www.krynicapptk.pl

W izbach dawnej karczmy muszyńskiej można oglądać cenne archiwalia, dzieła sztuki oraz przedmioty codziennego użytku dokumentujące historię miasta i regionu oraz dzieje „Państwa Muszyńskiego”.

The State of Muszyna Regional Museum in Muszyna

ul. A. Kity 26, 33-370 Muszyna
phone: 18 471 41 40
e-mail: biuro@krynicapptk.pl
www.krynicapptk.pl

The chambers of an old Muszyna inn present valuable archives, works of art, and everyday use items documenting the history of the town and the region as well as the history of the “State of Muszyna”.

Kolekcja sprzętu narciarskiego w Muzeum Regionalnym w Piwnicznej-Zdroju,
The collection of skiing equipment in the Regional Museum in Piwniczna-Zdroj • fot. arch. Starostwa

12

Muzeum Regionalne Towarzystwa Miłośników w Piwnicznej-Zdroju

Rynek 11, 33-350 Piwniczna-Zdrój
tel. 18 446 41 57

W tej niepozornej placówce goście zobaczą nie tylko lokalne zbiory etnograficzne i historyczne dokumentujące przeszłość miasta i okolic. Wyjątkową atrakcję stanowi największa w Europie kolekcja sprzętu narciarskiego (od XIX w. do lat 50 minionego stulecia).

Piwniczna Zdrój Lovers' Association Regional Museum in Piwniczna-Zdrój

Rynek 11, 33-350 Piwniczna-Zdrój
phone: 18 446 41 57

This inconspicuous post provides visitors with an opportunity to view not only the local ethnographic and historical collection documenting the past of both the town and its surrounding areas as its greatest attraction is Europe's largest collection of skiing equipment (from the 19th century to the 1950's).

Muzeum Parafialne w Grybowie, The Parish Museum in Grybow • fot. A. Klimkowski

Muzeum Parafialne w Grybowie

ul. Kościelna 3, 33-330 Grybów
tel. 18 445 02 62

13

W modrzewiowym budynku dawnej plebanii z 1699 r. zgromadzono – staraniem wieloletniego proboszcza grybowskiego, ks. J. Solaka – eksponaty pochodzące z nieistniejących już kościołów miejskich, dawnej synagogi oraz okolicznych cerkwi: cenne obrazy i rzeźby o tematyce religijnej, tkaniny i naczynia liturgiczne, archiwalia i starodruki.

The Parish Museum in Grybow

ul. Kościelna 3, 33-330 Grybów
phone: 18 445 02 62

Thanks to the efforts of Reverend J. Solak – the many-year vicar of Grybów, the larch-wood building of the former vicarage from 1699 stores exhibits originating from already non-existing town churches, the old synagogue, and local Orthodox churches including valuable paintings and sculptures on religious themes, liturgical fabrics and vessels, archives, and old prints.

Muzeum Parafialne w Paszynie, The Parish Museum in Paszyn • fot. A. Klimkowski

14

Muzeum Parafialne w Paszynie Parafia Rzymsko-Katolicka pw. M. B. Nieustającej Pomocy

Paszyn 197, 33-326 Mogilno
tel. 18 440 27 97, fax: 18 440 29 92
www.muzeumpaszyn.sacz.pl

Głośne w Europie muzeum, powstałe z inicjatywy ks. Edwarda Nitki, stanowi nie tyleż fenomen artystyczny, co społeczny. Unikatowe zbiory sztuki ludowej – rzeźby w drewnie i kamieniu, obrazy na szkle, wyroby ze słomy, papieru i innych materiałów – są owocem pracy kilkudziesięciu mieszkańców wsi oraz animatorskiej i duszpasterskiej aktywności ks. Nitki.

The Parish Museum in Paszyn Roman Catholic Parish of Helping Mary's

Paszyn 197, 33-326 Mogilno
phone: 18 440 27 97, fax: 18 440 29 92
www.muzeumpaszyn.sacz.pl

The museum, created to the initiative of Reverend Edward Nitka is famous in Europe since it is a phenomenon not so much of an artistic, but social nature. A unique collection of folk art – wood and stone sculpture, paintings on glass, works in straw, paper and other materials are the fruit of the labour of several dozens of the village residents and Reverend Nitka's animator activities.

Skansen Pszczelarski „Sądecki Bartnik” w Stróżach,
The "Sadecki Bartnik" Apiary in Stroze • fot. A. Klimkowski

**Skansen Pszczelarski im. Bogdana Szymusika
przy Gospodarstwie Pasiecznym „Sądecki Bartnik”
w Stróżach**

15

Stróż 235
33-331 Stróż
tel. 18 445 18 82, 18 445 15 72, 18 445 18 00
e-mail: muzeum@bartnik.pl
www.bartnik.pl

W muzeum prezentowana jest ekspozycja dotycząca historii polskiego pszczelarstwa i bartnictwa, obejmująca zabytkowe ule (w tym unikaty na skalę światową) oraz sprzęt pszczelarski.

**The Bogdan Szymusik Bee-Keeperers Heritage Park
at the Apiary Farm "Sącz Bee-Keeper" in Stróż**

Stróż 235
33-331 Stróż
phone: 18 445 18 82, 18 445 15 72, 18 445 18 00
e-mail: muzeum@bartnik.pl
www.bartnik.pl

The museum presents an exhibition on the history of Polish bee- and wild-bee-keeping. The collection features old bee-hives (including specimens unique on the world scale) and bee-keeping equipment.

Muzeum Pszczelarskie w Kamiannie, The Apiary Museum in Kamianna • fot. arch. Starostwa

16

**Muzeum Księźca im. dra Henryka Ostacha
przy Domu Pszczelarza Polskiego
Związkowi Pszczelarskiemu w Kamiannie**

Kamianna 29
33-336 Łabowa
tel. 18 474 16 77, fax: 18 474 17 15
e-mail: dompszczelarza@wp.pl
www.dompszczelarza.planty.pl

W muzeum prezentowane są eksponaty związane z historią pszczelarstwa oraz pamiątki dotyczące życia i działalności ks. dra H. Ostacha – inicjatora budowy Domu Pszczelarza.

**Dr. Reverend Henryk Ostach's Museum at the Polish
Bee-Keepers Association Bee-Keeper House in Kamianna**

Kamianna 29
33-336 Łabowa,
phone: 18 474 16 77, fax: 18 474 17 15
e-mail: dompszczelarza@wp.pl
www.dompszczelarza.planty.pl

The museum displays exhibits related to the history of bee-keeping and memorabilia related to the life and activity of Reverend H. Ostach, PhD – the initiator of the construction of the Bee-Keeper House.